

Sagens *Overgang til 2den Behandling* vedtoges uden Afstemning.

Linn: Under Henvisning til Sagens Omfang, og hvad jeg i øvrigt før bemærkede, vil jeg tillade mig at foreslaa, at Sagen henvises til et Udvalg paa 15 Medlemmer.

Uden Forhandling og Afstemning vedtoges dette Forslag af *Linn*.

Man gik derpaa til

Første Behandling af Forslag til Lov om Grundafstaaelse ved Udvidelse af private Jærnbaner.

(Lovforslaget findes i Tillæg A.)

Sagen sattes under Forhandling.

Koch: Jeg bringer den højtærede Minister en Tak for Fremlæggelsen af dette Lovforslag, hvortil der paa mange Steder i Aarenes Løb er fremkommet stor Trang. Det kan jo ikke være andet, end at ogsaa paa private Baner, som udvide deres Drift, fremkommer der i Aarenes Løb mange Tilfælde, hvor det kan være ønskeligt at kunne foretage Udvidelser i forskellige Retninger af det Apparat, som bruges, og Vanskeligheden derved har paa mange Steder været overordentlig stor, idet man udelukkende har været henvist til privat Overenskomst med de Lodsejere, som skulde afstaa den fornødne Grund til saadanne Udvidelser. Jeg finder derfor, at man er den højtærede Minister Tak skyldig, fordi han, overensstemmende med det Andragende, som fremkom fra delegerede for forskellige private Baner, har fremsat dette Lovforslag, og jeg erkender ogsaa, at Lovforslagets Affattelse i det hele taget vistnok er en saadan, at man kan slutte sig dertil. Jeg finder det saaledes naturligt, at medens den tilsvarende Lov for Statsbanerne, Loven af 1889, som en Betingelse for Ret til Ekspropriation til Udvidelser og Forandringer ved Jærnbanerne sætter en Bevilling paa Finansloven eller Tillægsbevillingsloven, er der her som Betingelse for, at en privat Bane overhovedet kan gøre Brug af den eventuelle Lov, stillet Indenrigsministeriets Samtykke. Nærmere kan man dog ikke komme, og det

vil efter min Formening ogsaa være fuld Garanti for, at der ikke bliver skredet til Ekspropriation uden i saadanne Tilfælde, hvor der virkelig er — jeg kan næsten sige — Nødvendighed for at foretage en eller anden Udvidelse af en bestaaende privat Bane. — De Bemærkninger, som jeg har at knytte til dette lille Lovforslag, angaa derfor kun en Biting, idet de nærmest kun vedrøre det Udtryk, som findes i første Linie af § 1, at disse Udvidelser eller Forandringer skulle være „mindre“. Det er nu overhovedet, forekommer det mig, mindre heldigt, at man i en Lov har et saadant Udtryk, som kan give Anledning til meget forskellige Opfattelser, thi hvad der for den ene er stort, kan for den anden være ringe, og omvendt. Jeg finder derfor, at det vilde være i høj Grad ønskeligt, om man kunde nærmere betegne, hvad der forstaaes ved disse mindre Udvidelser eller Forandringer. Vel ser jeg i de Bemærkninger, som ledsage Lovforslaget, hvad den højtærede Minister mener dermed, idet det hedder, at med disse mindre Udvidelser og Forandringer tænkes der paa „Anlæg af ny eller Udvidelser af bestaaende Stoppesteder, Udvidelser af Stationsveje, Anlæg af Vogterhuse, Signaler, Undvige eller Læssespor“, hvorimod det bestemte udtales, at saadanne større Anlæg som f. Eks. en enkeltsporet Banes Forandring til dobbeltsporet ikke kunne iværksættes i Henhold til denne Lov. Jeg vil nu bemærke med Hensyn til dette sidste, at det er ret selvfølgelig. Jeg tror ikke, der eksisterer nogen Koncession paa en privat Bane her i Landet, som ikke udtrykkelig siger, at det er en enkeltsporet Bane, og da Koncessionen er given i Henhold til en bestaaende Lov, anser jeg det for at være en nødvendig Følge deraf, at der maatte en ny Lov til, for at en saadan enkeltsporet Bane kunde blive dobbeltsporet. Denne Begrænsning, som Ministeriet har gjort i Lovens Anvendelse, er altsaa efter min Formening mindre nødvendig; men jeg finder paa den anden Side, at adskillige Anlæg burde tages med paa denne Lov, uanset at de ikke her i Bemærkningerne ere medoptagne. Efterhaanden som Trafikken paa en privat Bane forøges, vil det meget ofte være absolut nødvendigt eller i alt Fald højst ønskeligt, at Endestationerne, i det hele taget de større Stationsbygninger, ogsaa kunne blive Genstand for Udvidelse, og at man altsaa igennem denne Lov kunde faa Adgang dertil, naar det af Ministeriet erkendes at være nødvendigt. Jeg kan imidlertid ikke se, at den højt-